

Recenzija:

Napredak medicine i hemije, kao i tehnički razvoj nakon II svetskog rata stvorili su pogodne uslove za neobično brz, upravo eksplozivan razvoj kliničko-laboratorijske dijagnostike. Time je data mogućnost kliničaru da se koristi celim nizom laboratorijskih podataka za proučavanje i dijagnostiku raznih bolesti. Razne moderne tehnike i metode omogućavaju danas određivanje sve različitijih sastojaka organizma. Osim brzine izvođenja i sve manjih količina za to potrebnog biološkog materijala, nove – osetljive, specifične i vrlo tačne i precizne - metode omogućavaju određivanje i onih sastojaka koji se nalaze u nanogramskim koncentracijama.

Medicinska praksa, danas, zato može da kombinuje nauku i umetnost. Uloga nauke u medicini je jasna. Tehnologija zasnovana na nauci i deduktivan način razmišljanja čine temelje rešavanja većine kliničkih problema; spektakularni napreci u genetici, biohemiji i vizualizacionim tehnikama omogućavaju pristup najtananim delovima ćelije i najskrivenijim delovima tela. Cilj izvođenja dijagnostičkih testova kod pacijenata je da se umanju neizvesnost dijagnoze i prognoze i da se pomogne lekaru u donošenju odluke o daljoj terapiji. Iako se pod dijagnostičkim testovima obično podrazumevaju laboratorijski testovi ili dijagnostičke procedure, bilo koja tehnološka mera koja utiče na naše razumevanje problema kod pacijenata može se smatrati dijagnostičkim testom. Međutim, veština u primeni najnaprednijih laboratorijskih tehnika, kao i primena najnovijih terapijskih modaliteta, same po sebi ne čine dobrog lekara. Potrebno je pre svega, biti u stanju da se identifikuju ključni momenti u kompleksnoj anemnezi i fizičkom pregledu, kao i da se izdvoje ključni laboratorijski nalazi iz mora kompjuterskih formulara. Odluka da li je klinički podatak vredan daljeg praćenja, ili treba da bude odbačen pošto odvlači pažnju sa pravog puta, kao i procena da li data terapija kod određenog pacijenta izaziva veći rizik nego sama bolest, predstavljaju osnovu procesa medicinskog odlučivanja kroz koji iskusan lekar svakodnevno prolazi više puta. Ova kombinacija medicinskog znanja, intuicije i prosuđivanja čini suštinu umetnosti medicine, koja je u medicinskoj praksi podjednako važna kao i primenjena nauka.

Ovakav pristup medicinskoj praksi promoviše, dr. Radmila Maksimović, u svom udžbeniku pod nazivom „KLINIČKO-LABORATORIJSKA DIJAGNOSTIKA“, namenjenom studentima Fakulteta zdravstvenih nauka. Ovakvu medicinsku praksu autor obrazlaže kroz sledeću strukturu: uvod, 8 celina i 82 podceline i literaturu uz odgovarajuće priloge, šeme i fotografije, saglasno sadržaju i cilju predmeta, koji se realizuje na Panevropskom univerzitetu „APEIRON“ u Banja Luci.

Poseban kvalitet materijala koji je pripremljen za štampu, jeste što je napisan na savremen način, prilagođen budućim inženjerima sanitarnog i biohemijskog inženjeringa, nastavnicima, načelnicima i ostalima koji učestvuju u procesu zaštite i unapređenja zdravlja.

Međutim, kako god da prati savremene tokove u laboratorijskoj dijagnostici, ova knjiga je „osuđena“ na brzo dopunjeno izdanje, jer se u laboratorijskoj praksi gotovo svakodnevo uvode novi dijagnostički postupci i metode.

22. 05. 2010. godine

Recenzent prof. dr Rade Biočanin

Banja Luka

Viši naučni saradnik